

Yararlı LİNKLER

www.cocukendokrindiabetes.org

Güncel ve doğru bilgi için; Çocuk Endokrinoloji ve Diyabet Derneği sosyal medya hesaplarını takip edebilir, abone olabilirsiniz

www.buyusun.org

www.buyumeyibuyukdusunun.com

<https://www.kucukkizlardanbuyukvarinlara.org/>

www.childrenshospital.org/conditions/growth-hormone-deficiency

www.childgrowthfoundation.org

www.magicfoundation.org

ÇOCUK ENDOKRİNOLOJİSİ VE DİYABET DERNEĞİ BÜYÜME HORMONU (BH) TEDAVİSİ BAŞLAMA AİLE REHBERİ

Büyüme Hormonu (BH) Nedir?

BH, beynimizin alt kısmında, yaklaşık burnumuzun arkasında 'hipofiz' isimli bir bezden üretilen, hem boy büyümesi için, hem de organların büyümesi için gerekli olan, aynı zamanda şeker ve yağ metabolizmasını da düzenleyen bir hormondur.

Her Boy Kısalığının Nedeni BH Eksikliği midir?

Her boy kısalığının nedeni BH eksikliği değildir.

BH Eksikliğine Nasıl Tanı konur?

BH eksikliği tanısı için öncelikle boy, yaşa ve cinsiyete göre, yaşitlarından geri olmalıdır. Büyüme etkileyecek altta yatan ciddi bir hastalık bulunmamalıdır. Kemik yaşı geri olmalıdır-özel durumlar hariç. Büyüme izleminde yetersiz büyüme olduğu gösterilmelidir. Endokrin hekiminin uygun gördüğü olgularda büyüme hormonunun salgısını uyaran bazı testler yapılmalıdır.

BH Eksikliğinin Nedeni Nedir?

Doğuştan veya sonradan kazanılan nedenlere bağlı olabilir. Beyin gelişimi ile ilgili ağır sorunlar, hipofizin doğuştan gelişmemiş olması veya iyi gelişim göstermemesi, hipofizi etkileyen iyi huylu veya kötü huylu tümörler, hipofizi etkileyen ameliyat veya kaza sonucu gelişen hasarlar neden olabilir. Bazı olgularda beyin ve hipofiz normaldir, ancak BH eksikliği

bulunabilir. Bu olguların bir kısmında kalıtsal (genetik) nedenler saptanır, bir kısmında neden bulunamayabilir.

BH Tedavisi Nedir?

BH rekombinant olarak üretilen vücutta üretilen BH'nin etkisini gösteren, BH eksikliği olan olgularda BH eksikliğini giderecek şekilde verilen bir hormon tedavisidir.

BH Tedavisi Kimlere Başlanır?

BH eksikliği yanı sıra, çocuk endokrin hekiminin değerlendirmesi ile Turner Sendromu, Noonan Sendromu, Prader Willi Sendromu gibi bazı hastalıklarda, kronik böbrek hastalığı, düşük doğum ağırlığı ile doğan ve büyümede yakalama yapamayan çocuklar gibi bazı özel durumlarda başlanır.

BH Tedavisi hangi yaşta başlanır?

Yenidoğan dönemi de dahil tanı konulduğu zaman başlanmaktadır. Bazı sendromlarda tedavi başlama zamanı ve kriterleri değişkenlik gösterebilmektedir.

BH Tedavisi Nasıl Uygulanır?

BH cilt altına (subkutan), her akşam yatmadan enjeksiyon yoluyla uygulanır. Haftada bir kullanılan BH preparatları henüz yaygın olarak kullanılmamaktadır.

Cilt Altı Enjeksiyon Uygulama Bölgeleri Nereledir?

Kol, bacak, göbek ve kalçadır. Bu bölgeler arasında ilaç emiliminin uygun şekilde olması

ve ağrının azaltılması için her gün dönüşüm uygulanır. Küçük çocuklarda bacak ve kalça daha çok tercih edilmektedir.

BH Tedavisine Başlarken Neler Yapılır?

Çocuk endokrin hekiminizce BH tedavisi başlanmasına karar verilmiş ise, hekiminiz tarafından bilgilendirme yapılır, BH kullanım raporunuz ve reçeteniz yazılır. BH tedavisine başlama onamı alınır. Klinik BH tedavisi eğitim hemşiresi veya BH ilaç firmasının anlaşmalı olduğu hemşirelik hizmetleri birimince BH tedavisini nasıl uygulayacağımızın eğitimi verilir.

BH Tedavi İzlemi Nasıl Yapılır?

Çocuk endokrin hekiminin uygun gördüğü özel haller dışında, 3-4 ayda bir kontrol yapılır. Her kontrolde tedaviye büyüme yanıtı diğer olumlu/olumsuz yanıtlar değerlendirilir. BH tedavisini uygulama ile ilgili sorular varsa cevaplanır. Hekimin uygun gördüğü zamanlarda kan tetkikleri yapılır. BH raporu, tedavi yanıt durumuna göre, hekim kararı ile yılda bir yenilenir. Reçete 3 ayda bir Çocuk Endokrinoloji Uzmanı tarafından yazılır

BH Tedavi Süresi Nedir?

Tedavi; yeterli büyüme yanıtı alındığı sürece, güncel koşullarda büyüme hızı 4 cm altında olduğunda, kemik yaşı kızlarda 14, erkeklerde 16 yaşa ulaştığında veya aile boy potansiyeli izin veriyorsa, boy kızlarda 157 cm, erkeklerde

167 cm olana kadar, yan etki çıkmadığı sürece devam eder. Tedavi süresine izlem verileri ışığında hekim karar verir.

BH Tedavisi Sonlandırdıktan Sonra Ne Yapılır ?

Büyüme tamamlanıp BH tedavisi sonlandırıldıktan 2-3 ay sonra BH eksikliğinin kalıcı olup olup olmadığını değerlendirmek için bazı testler yapılır.

BH Eksikliğinde Tedavi Alınmazsa Ne Olur?

Nihai erişkin boy kısa olur. Kan şekeri düşüklüğü, kan yağlarında yükseklik ve bununla ilişkili olarak erken yaşta kalp damar hastalığı gelişmesi gibi riskler eksiklik derecesine göre gelişebilir.

Tedavi Sırasında İlacın Yapılması Unutulursa Ne Olur?

Tedaviye uyum çok önemlidir. İlaç ne kadar sık unutulursa büyüme cevabı da o kadar yetersiz olacaktır. Unutma sıklığına göre, iyi büyüme olmadığı için, ilaca devam için gerekli koşullar sağlanamaz ve tedaviye devam edilemez, BH raporu yenilenemez. Ayrıca tedavisiz kalmanın getireceği riskler gelişecektir. İlaç unutulduğunda ilaç uyumuna özen artırılmalıdır

Tedavi İle Ne Kadar Büyüme Olacak?

Yaşa ve cinsiyete uygun, aile boy potansiyeli ile uyumlu bir boya ulaşım hedeflenmektedir. Özellikle tedavinin başlangıcındaki ilk yıl,

sonraki yıllardan daha iyi bir büyüme elde edilmektedir. Ancak geç başvuran olgularda; anne ve babadan gelen boy potansiyeli ile uyumlu bir erişkin boya ulaşma gerçekleşmeyebilir.

Tedavi Maliyeti Nedir?

Tedavi maliyeti sosyal güvenlik kurumunca, üç imzalı (içinde Çocuk Endokrin Hekimi olan) heyet raporu yazıldığında ve reçete Çocuk Endokrin Hekimi tarafından yazıldığı takdirde ödenmektedir.

BH Tedavileri Biribirinden Farklı mıdır?

Piyasadaki BH ilaçlarının birbirlerine üstünlüğü yoktur. Etkin maddeler benzer büyüme yanıtı oluşturmaktadır. Aradaki farklar; ilacın hazırlama basamaklarından, tedavi uygulaması yapılan enjeksiyon ekipmanlarından, saklama koşullarından, uzun etkili BH için ise uygulama sıklığından kaynaklanmaktadır.

BH Tedavisinin Yan Etkileri Nelerdir?

BH 60 yıldan uzun süredir tedavi amacı ile kullanılmaktadır. Yapılan çalışmalaruzun süreli kullanımın güvenli ve etkin olduğunu göstermiştir. Uzun süreli, kontrolsüz, reçetesiz, yüksek doz kullanım (ki burumda BH fazlalığı, kanser, kardiyovasküler hastalık gibi riskler gelişir) olmadığı sürece, belirgin bir riskten bahsedilmemektedir. Düzenli kontrollerin yapılması, ilacın önerilen dozlarda verilmesi önemlidir.